

НІЖИНСЬКИЙ ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА
ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені М. В. ГОГОЛЯ

Серія «Вчені-філологи Ніжинської
вищої школи»

Георгій Якович
Н Е Д І Л Ь К О

Біобібліографічний покажчик

Чернігів
Облполіграфвидав
1990

Упорядник та відповідальний за випуск доктор
філологічних наук професор
САМОЙЛЕНКО Г. В.

Нефондова
література

Георгій Якович Неділько народився 13 лютого 1920 року в селі Орілька Лозовського району Харківської області в сім'ї залізничника. У 1927 році батьки переїхали на Кнївщину. Навчався в Баришівській семирічній школі. Закінчив Березанську середню школу. У 1939 році вступив до Київського університету на українське відділення філологічного факультету.

У жовтні того ж року був призваний до лав Радянської Армії. Служив у військових частинах Орловського і Ленінградського військових округів. На фронтах Великої Вітчизняної війни з 27 червня 1941 року до 9 травня 1945 року: на Південно-Західному напрямку, Ленінградському, Волховському, Другому Білоруському фронтах. Учасник оборони Ленінграда. В блокаді Ленінграда був прийнятий у члени КНРС у 1943 році. Демобілізований із лав Радянської Армії у 1946 році у званні старшого лейтенанта.

Після демобілізації відновив навчання в Київському університеті. В час навчання виконував різні громадські доручення. Студентом четвертого курсу опублікував першу працю «Естетичні погляди Т. Г. Шевченка» (1,5 друкованих аркушів). Університет закінчив у 1951 році. Був рекомендований до аспірантури по кафедрі української літератури. Навчаючись в університеті і під час перебування в аспірантурі, працював за сумісництвом редактором Видавництва АН УРСР (1950—1951) та завідував відділом теорії та історії літератури журналу «Література в школі» (1951—1952). У червні 1954 року захистив кандидатську дисертацію. Працював у Мелітопольському, Сімферопольському і Чернігівському педінститутах.

З 1958 року працює в Ніжинському педагогічному інституті імені М. В. Гоголя доцентом кафедри української літератури. З 1960 до 1965 року був деканом філологічного факультету, з 1967 до 1977 року завідував кафедрою української літератури.

Плідну навчальну роботу Г. Я. Неділько поєднує з активною громадською діяльністю. Він обирався секретарем партійного

бюро інституту, був членом Наукової ради АН УРСР з проблем «Закономірності розвитку світової літератури в сучасну епоху», редагував «Наукові записки інституту». Протягом 1970—1977 років був головою правління Ніжинської міської організації товариства «Знання» і членом правління Чернігівської обласної організації товариства. Очолював оргкомітет по створенню краєзнавчого музею у Ніжині, який був відкритий до 50-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Г. Я. Неділько багато уваги приділяє науковій роботі студентів. З його ініціативи в інституті з 1980 року проводяться щорічні республіканські студентські конференції «Літературне Полісся», він же керував більшістю з них.

Г. Я. Неділько нагороджений трьома орденами і багатьма медалями. Він відмінник народної освіти СРСР (1970), відмінник народної освіти УРСР (1965), нагороджений знаками Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти СРСР «За відмінні успіхи в роботі» (1973), Всесоюзного товариства «Знання» «За активну участь у роботі» (1973).

МОНОГРАФІЧНІ ПРАЦІ. БРОШУРИ.

Тарас Шевченко. Сімферополь. — 1958. — 80 с.

Т. Г. Шевченко про принципи реалізму в літературі і мистецтві. — Чернігів. — 1958. — 42 с.

Використання художньої літератури при вивченні історії КІРС (у співавторстві). — Чернігів. — 1959. — 20 с.

Тематика і методичні поради до проведення спецсеминару по вивченню творчості Т. Г. Шевченка. — К., 1963. — 44 с.

Тарас Шевченко: Семінарії. — К., 1985.

Розділи 1, 2, 4 — С. 6—214, 252—365.

Розділ 3 (у співавторстві) — С. 215—251.

Тарас Шевченко: Життя і творчість. Книга для учителів. — К., 1988. — 246 с.

Т. Г. Шевченко і літературне життя Київського університету. — К., 1989.

Розділ 1. Живі зв'язки. — С. 10—94.

ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧІ СТАТТІ

Естетичні погляди Т. Г. Шевченка // Студентські наукові праці. — К., 1950. — Т. X. — С. 17—41.

Поети світу в боротьбі за мир // Література в школі — 1951. — № 5. — С. 77—80.

Іван Франко // Франко Й. «Удав», — Сімферополь. — 1956. — С. 85—87.

Літературно-естетичні погляди Т. Г. Шевченка // Вивчення української літератури в школі. — К., 1956. — С. 61—74.

А. Е. Тесленко // Тесленко А. Избранное. — Симферополь, 1957. — С. 173—175.

Образ Леніна в радянській літературі (у співавторстві) — // Блокнот агітатора Чернігівського обкому Компартії України. — 1960. — № 7. — С. 18—24.

Іван Вороньківський // Наукові записки Ніжинського педагогічного інституту. — Ніжин, 1960. — Т. XI. — Випуск 1. — С. 172—177.

Поєма «Гайдамаки» // Література в школі. — 1961. — № 2. — С. 21—28.

Євген Гребінка // Література в школі. — 1962. — № 1. — С. 87—89.

Человек и эстетика Шевченко // Радуга. — 1964. — № 2. — С. 157—165.

Леонід Глібов // Українська мова і література в школі. — 1967. — № 3. — С. 91—92.

Михайло Коцюбинський і Іван Вороньківський // У вінок Михайлу Коцюбинському. — К., 1967. — С. 225—229.

Поети-романтики і становлення нової української літератури // Українська мова і література в школі. — 1969. — № 11. — С. 13—21.

Символи боротьби в произведениях Шевченко // Радуга. — 1970. — № 2. — С. 159—167.

«Енеїда» Котляревського і романтизм в українській літературі 20—40-х років XIX ст. // Українське літературознавство. — Львів. — 1971. — Вип. 12. — С. 15—21.

Романтичний герой в історичних поемах Т. Г. Шевченка // Українська мова і література в школі. — 1972. — № 3. — С. 7—13.

Кілька уточнень до біографії Шевченка // Радянське літературознавство. — 1976. — № 5. — С. 77—79.

Леонід Глібов — видатний байкар і лірик (підпис Г. Яковенко) // Українська мова і література в школі. — 1977. — № 3. — С. 86—90.

Шевченківські традиції у творчості Ф. Богусевича // Т. Г. Шевченко в інтерпаціональних літературних зв'язках. — К., 1981. — С. 43—57.

Твори Леоніда Глібова для дітей // Література. Діти. Час. — К., 1981. — С. 121—128.

Лірика Л. Глібова і творчість українських романтиків // Українське літературознавство. — Львів, 1982. — Випуск 39. — С. 85—91.

Поэт и две сестры: К творческой истории стихотворения П. Тычины «О любя Инис...» // Радуга. — 1983. — № 6. — С. 108—110.

Думка як літературний жанр // Українське літературознавство. — Львів. — 1988. — Випуск 51. — С. 17—25.

БІБЛІОГРАФІЧНІ СТАТТІ

- Гайбов Л. І. // Шевченківський словник. — К., 1976. — Т. 1. — С. 157.
- Колінь дурною головою // Там же. — С. 311.
- Кукольник Н. В. // Там же. — С. 333.
- Не нарікаю я на бога // Шевченківський словник. — К., 1977. — Т. 2. — С. 38.
- Ніжин. // Там же. — С. 48—49.
- Ой діброво, темний гаю // Там же. — С. 64.
- Ой, люлі, люлі, моя дитино // Там же. — С. 64.
- Ой по горі роман цвіте // Там же. — С. 65.
- Перебендя // Там же. — С. 89.
- Породила мене мати // Там же. — С. 134.
- У неділеньку та ранесенько // Там же. — С. 284.
- Як маю я журитися // Там же. — С. 402.
- Якби мені, мамо, намисто // Там же. — С. 402—403.
- Плющ О. Л. // УРЕ. — 2-е вид. — 1982. — Т. 8. — С. 423.
- Посвята // УРЕ. — Вид. 2-е. — 1983. — Т. 9. — С. 26.
- Романович-Ткаченко Н. Д. // Там же. — С. 452.
- Стеблін-Камінський С. П. // УРЕ. — 2-е вид. — 1983. — Т. 10. — С. 523.
- Ющенко О. Я. // УРЕ. — Вид. 2-е. — 1985. — Т. 12. — С. 484.
- Шабленко А. Я. // УРЕ. — Вид. 2-е. — 1985. — Т. 12. — С. 356.
- Шпигоцький О. Г. // Там же. — С. 335—336.

СТАТТІ З ІСТОРІЇ НІЖИНСЬКОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ

- Гоголь і Шевченко // Радянський Ніжин. — 1959. — 3 червня.
- У Ніжинському педагогічному інституті // Радянське літературознавство. — 1960. — № 5. — С. 155—156.

О. С. Афанасьєв-Чужбинський // Радянський Ніжин. — 1960. — 17 вересня.

Тарас Шевченко і Віктор Забіла // Радянський Ніжин. — 1960. — 3 грудня.

Тарас Шевченко і його знайомі вихованці Ніжинської вищої школи // Тези доповідей наукової конференції Ніжинського педінституту. — Ніжин. — 1961. — С. 7—9.

Тарас Шевченко і Олександр Афанасьєв-Чужбинський // Радянський Ніжин. — 1961. — 16 лютого.

Тарас Шевченко і художник Яків де Бальмен // Радянський Ніжин. — 1961. — 28 лютого.

З архіву Ніжинської гімназії вищих наук // Радянське літературознавство. — 1962. — № 4. — С. 125—128.

Ніжинці і викуп Т. Г. Шевченка із кріпацтва // Під прапором Леніна. — 1963. — 16 жовтня.

Театр Ніжинської гімназії // Мистецтво. — 1969. — № 6. — С. 27—28.

У літературознавців Ніжина // Радянське літературознавство. — 1969. — № 12. — С. 88.

З архіву Ніжинського ліцею князя Безбородька // Радянське літературознавство. — 1970. — № 5. — С. 68—70.

Документи про Ф. К. Богушевича у Ніжинському архіві // Архіви України. — 1970. — № 4. — С. 49—52.

Від студента до професора // Під прапором Леніна. — 1970. — 16 жовтня.

Філологічні традиції найстарішого педвузу // Українська мова і література в школі. — 1970. — № 9. — С. 82—84.

Притоптаний цвіт // Деснянська правда. — 25 лютого 1972.

Ніжин у житті і творчості Глібова. // Під прапором Леніна. — 1977. — 4 березня.

Ювілей Гоголя в історико-філологічному інституті // Під прапором Леніна. — 1979. — 14 квітня.

Столітній ювілей Пушкіна у гоголівському вузі // Під прапором Леніна. — 1979. — 6 червня.

Роки навчання Л. Глібова у Ніжинському ліцеї // Глібовські читання, присвячені 160-річчю з дня народження поета. — Ніжин, 1987. — С. 18—19.

Ювілеї Пушкіна, Гоголя і Шевченка у Ніжинському історико-філологічному інституті // Друга Чернігівська обласна конференція з історичного краєзнавства // Чернігів, 1988. — Вип. 1. — С. 77—79.

Святкували нелегально // Під прапором Леніна. — 1989. — 4 лютого.

РЕЦЕНЗІЇ

І. І. Пільгук. «Т. Г. Шевченко — основоположник нової української літератури» // Література в школі. — 1955. — № 3. — С. 76—79.

О. Шева. «Фата моргана» М. М. Коцюбинського // Література в школі. — 1957. — № 4. — С. 72—74.

І. І. Пільгук. Традиції Т. Г. Шевченка в українській радянській літературі // Українська мова і література в школі. — 1965. — № 9. — С. 82—84.

Помилки справді енциклопедичні // Вітчизна. — 1965. — № 8. — С. 213—215.

П. К. Волинський та ін. Історія української літератури. Література другої половини ХІХ ст. // Радянське літературознавство. — 1967. — № 2. — С. 84—86.

В. С. Бородін. Т. Г. Шевченко і царська цензура // Українська мова і література в школі. — 1970. — № 3. — С. 84—85.

Історія української літератури у восьми томах. Том третій. Література 40—60-х років ХІХ ст. // Радянське літературознавство. — 1971. — № 2. — С. 84—87.

П. П. Ахрыменка. Тарас Шаученко і Беларусь // Радянське літературознавство. — 1971. — № 9. — С. 90—91.

П. П. Хропко. Українська драматургія першої половини ХІХ ст. // Українська мова і література в школі. — 1974. — № 2. — С. 89—91.

П. К. Волинський. З творчого доробку // Українська мова і література в школі. — 1974. — № 12. — С. 78—80.

Усе про Кобзаря (До виходу «Шевченківського словника») // Українська мова і література в школі. — 1978. — № 3. — С. 86—87.

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ НА НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЯХ

Т. Г. Шевченко на Чернігівщині // Матеріали конференції Чернігівського педінституту. — 1957. — С. 71—74.

Відоображення Жовтневої революції в українській літературі довоєнного періоду // Тези наукової конференції Чернігівського педінституту. — 1957. — С. 23—25.

Комуністична партія в українській радянській поезії // Тези доповідей наукової конференції Чернігівського педінституту. — 1958. — С. 17—22.

Т. Шевченко і Є. Гребінка // Тези доповідей міжвузівської гребінківської конференції. — Ніжин, 1962. — С. 30—33.

Природа в бурлескно-гравестійних поемах першої половини ХІХ ст. // Тези доповідей та повідомлень підсумкової конференції педінституту за 1964 р. — Ніжин, 1965. — С. 3—5.

Францішек Богушевич на Україні // Тези доповідей і повідомлень другої наукової конференції по вивченню білорусько-українських зв'язків. — Львів, 1972. — С. 23—25.

Студенческий литературный кружок и его роль в формировании навыков научной работы будущих учителей // Улучшение качества подготовки педагогических кадров... (тезисы республиканской научной конференции). — Харьков. — 1979. — С. 62—63.

До питання про типологію жанру «думка» у творах Т. Шевченка і Ю. Федьковича // Тези доповідей республіканської наукової конференції, присвяченої 150-річчю з дня народження Ю. Федьковича. — Чернівці. — 1984. — С. 70—71.

Образи ватажків у повісті М. Гоголя «Тарас Бульба» і ранніх історичних поемах Т. Шевченка // Наследие Н. В. Гоголя и современность. — Ч. I. — Тезисы докладов. — Нежин. — 1988. — С. 84—85.

Літературні зв'язки Тараса Шевченка і Михайла Максимовича // Шевченко і розвиток мов та літератур народів СРСР та соціалістичної співдружності: Тези конференції КДУ. — К., 1989. — С. 38—39.

Т. Шевченко і студентська молодь 40-х років ХІХ ст. // Т. Г. Шевченко і загальнолюдські ідеали. Збірник тез. — Одеса, 1989. — С. 85—87.

Перша українська читанка // Розвиток школи на Україні: Збірник тез. — Ніжин. 1989. — С. 65—66.

Образ бандуриста в ранніх історичних творах Т. Шевченка і романі П. Куліша «Чорна рада» // Науково-методична конференція, присвячена 175-річчю з дня народження Шевченка. — Чернігів, 1989. — С. 12—13.

Еволюція жіночих образів у творах Т. Шевченка і М. Коцюбинського // Обласна науково-методична конференція, присвячена 125-річчю з дня народження М. М. Коцюбинського. — Чернігів. — 1989. — С. 87—89.

Народ у повісті М. Гоголя «Тарас Бульба» і ранніх історичних поемах Т. Шевченка // Творчество Н. В. Гоголя и современность. — Ч. II. — Тезисы докладов. — Нежин. — 1989. — С. 23—24.

ГАЗЕТНІ СТАТТІ

Г. Я. Неділько опублікував понад сто газетних статей. Серед них: Педагогічні ідеї Шевченка // Літературна газета. — 1954. — 18 березня.

Поезія мужності і боротьби // Радянський Крим. — 1956. — 8 серпня. А також «Наше слово». — Варшава. — 1956. — 26 серпня.

Іван Франко і демократична преса // Радянський Крим. — 1956. — 11 серпня.

Сатира Івана Франко // Крымская правда. — 18 серпня — 1956.

Тарас Шевченко в Ніжині // Радянський Ніжин. — 1959. — 11 березня.

Про вузівські видання // Радянська освіта. — 1959. — 6 червня.

Кобзар на Чернігівщині // Комсомолец Чернігівщини. — 1962. — 10 березня.

Літературні семінарії // Радянська освіта. — 1966. — 17 грудня.

Поет-романтик // Деснянська правда. — 1969. — 3 грудня.

Тарас Шевченко — співець єдності і дружби народів // Під прапором Леніна. — 1973. — 8 березня.

- Найвидатніший байкар український // Деснянська правда. — 1977. — 5 березня.
- То де ж стоїть гора високая. // Літературна Україна. — 1977. — 5 липня.
- Перший український прозаїк // Деснянська правда. — 1978. — 29 листопада.
- Його вшановував народ // Літературна Україна. — 1979. — 6 квітня.
- В. І. Ленін і Т. Г. Шевченко // Під прапором Леніна. — 1983. — 10 березня.
- Соловій Буковини // Під прапором Леніна. — 1984. — 11 серпня.
- Поезія боротьби // Деснянська правда. — 1986. — 27 серпня.
- Леонід Глібов — журналіст // Деснянська правда. — 1987. — 11 листопада.
- Тарас Шевченко і художник з Ніжина // Під прапором Леніна. — 1988. — 18 лютого.
- Шевченко і родина Тарновських // Деснянська правда. — 1988. — 8 березня.
- Чи буде у Ніжині пам'ятник Шевченкові? // Під прапором Леніна. — 1988. — 30 грудня.
- Тарас Шевченко і сучасність // Під прапором Леніна. — 1989. — 3 березня.
- Щоб слово рідне стало рідним // Під прапором Леніна. — 1989. — 12 травня.
- Українська мова і двомовність // Деснянська правда. — 1989. — 26 вересня.
- «Учіться, читайте...» (із заповітів Т. Г. Шевченка) // Під прапором Леніна. — 1989. — 24 жовтня.
- Шевченко про рідне слово // Деснянська правда. — 1990. — 8 березня.
- Шевченківські місця у Ніжині // Під прапором Леніна. — 1990. — 8 березня.